

วันที่: 29 กันยายน 2557

แหล่งที่มา: เว็บไซต์ Thanonline

http://www.thanonline.com/index.php?option=com_content&view=article&id=248367&catid=176&Itemid=524

PwC เผยธุรกิจไทยเกือบครึ่งตกเป็นเหยื่อภัยทุจริต ชี้ภัยยอกสินทรัพย์-ทุจริตจัดซื้อ-รับสินบนพุ่ง

ผลสำรวจพบ ‘ภัยอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ’ ปรับตัวเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นปีที่สอง และผู้บริหารต้องตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันภัยมืดภายในองค์กรและไซเบอร์คราฟ ภาครัฐต้องมีมาตรการที่เข้มงวดในการปราบปรามผู้กระทำการทุจริต-คอร์รัปชัน

นาย วรพงษ์ สุธานนท์ หัวหน้าส่วนสายงาน Forensics Advisory บริษัท PwC Consulting (ประเทศไทย) กล่าวว่า PwC ชี้ปัญหาอาชญากรรมทางเศรษฐกิจของไทยปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หลังผลสำรวจล่าสุดพบมีบริษัทไทยที่ทำการสำรวจเกือบครึ่ง ที่ตกเป็นเหยื่อการทุจริตต่อองค์กรประเภทใดประเภทหนึ่งหรือมากกว่าในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา แชนหน้าภูมิภาค ภาครัฐและเอกชนต้องตื่นตัวในการแก้ปัญหาภัยทุจริตต่อองค์กร พร้อมมีมาตรการป้องกันในการรับมือและออกบทลงโทษอย่างจริงจัง เพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจและรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศ

PwC ประเทศไทย (ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส) เผยผลสำรวจ อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ Thailand Economic Crime Survey ประจำปี 2557 ซึ่งถูกจัดทำขึ้นเป็นปีที่สองสำหรับประเทศไทย พบว่ามีบริษัทไทยที่ทำการสำรวจถึง 37% ที่ตกเป็นเหยื่อการทุจริต โดยเปรียบเทียบกับผลสำรวจโดยเฉลี่ยในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่ 32% และโลกที่ระดับเดียวกัน

สำหรับประเภทของการทุจริตที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรกของไทย ได้แก่ การยักยอกสินทรัพย์ (Asset misappropriation) ที่ 71% ตามด้วย การทุจริตจัดซื้อ (Procurement fraud) 43%, การรับสินบนและคอร์รัปชัน (Bribery and corruption) 39%, อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Cybercrime) 18% และการทุจริตทางบัญชี (Accounting fraud) 18%

นายวรพงษ์ กล่าวว่า แนวโน้มอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ (Economic crime) ยังคงเป็นปัญหาหลักในการประกอบธุรกิจของบริษัทไทยในระยะข้างหน้า โดยครอบคลุมเกือบทั่วทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ในขณะที่ปัญหาทุจริตต่อองค์กรในไทยที่พบถึง 89% เกิดจากการกระทำของคนในองค์กร (Internal actor) ทั้งสิ้น ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับระดับเอเชียแปซิฟิกที่ 61% และระดับโลกที่ 56%

“การปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่สองของภัยคุกคามทางเศรษฐกิจ และปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในไทย สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่องค์กรทุกภาคส่วนต้องหันมาร่วมกันแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน” นายวรพงษ์กล่าว

“ในระดับสากล ไทยถือเป็นประเทศที่มีอัตราความเสี่ยงในการประกอบทุจริตอยู่ในระดับกลางถึงระดับสูง ประกอบกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและแนวโน้มการถือครองที่ดินที่ซับซ้อนมากขึ้น ยิ่งส่งผลกระทบให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในรูปแบบต่างๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก การอยู่เฉยโดยรอให้มีผู้เปิดเผยข้อมูลการประพฤติมิชอบ (Whistleblower) มาแจ้ง หรือแก้ปัญหาหลังมีการทุจริตเกิดขึ้นแล้ว คงไม่ใช่ทางออกของปกป้องทรัพย์สินและผลประโยชน์ทางธุรกิจที่มีประสิทธิภาพอีกต่อไป”

ทั้งนี้ ผลสำรวจอาชญากรรมทางเศรษฐกิจไทยเป็นส่วนหนึ่งของผลสำรวจประจำปี Global Economic Crime Survey ดำเนินการโดย PwC Forensic Services ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักธุรกิจและผู้นำในกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ จำนวน 5,128 รายใน 99 ประเทศทั่วโลก รวมทั้งบริษัทชั้นนำในประเทศไทยจำนวน 76 ราย

นอกจากการทุจริตคอร์รัปชันจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาคเศรษฐกิจและการเงินแล้ว ผลสำรวจระบุว่า ปัญหาดังกล่าวยังเป็นปัจจัยเสี่ยงที่กระทบต่อชื่อเสียง คุณภาพของสินค้าและบริการ รวมถึงขวัญและกำลังใจในการทำงานของพนักงานในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการทำทุจริตค่อนข้างสูง เช่น อุตสาหกรรมการผลิต (Manufacturing) ที่ส่งผลกระทบไปทั้งระบบซัพพลายเชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีผู้จัดการแผนกจัดซื้อ หรือฝ่ายควบคุมคุณภาพเข้ามามีส่วนร่วมกับการถือครองด้วย ปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมาตั้งแต่ความปลอดภัย การเรียกคืนสินค้า (Recall) หรือความเสี่ยงอื่นๆ ที่ไม่สามารถคาดเดาได้

ปัญหาทุจริตจัดซื้อและการรับสินบน

ผลสำรวจระบุว่า การทุจริตจัดซื้อถือเป็นปัญหาและภัยร้ายแรงที่พบมากที่สุดเป็นอันดับสองทั้งในไทยและระดับโลก เป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคงของชาติ

เป็นที่น่าสังเกตว่า การทุจริตประเภทนี้ในประเทศไทย มักเกิดขึ้นในขั้นตอนแรกๆ ของกระบวนการเมื่อมีการเสนอราคาจากผู้ขายหรือผู้จำหน่าย (Vendor) จากนั้นจะค่อยๆ ลดความรุนแรงลงเป็นลำดับ ระหว่างขั้นตอนการคัดเลือก การตรวจสอบคุณภาพ การทำสัญญา และการชำระเงิน อันเป็นผลมาจากกระบวนการตรวจสอบและระบบการควบคุมภายในที่มีความเข้มงวด อย่างไรก็ดี ผลการสำรวจของไทยในประเด็นนี้ แตกต่างกับผลที่ได้ในระดับโลกที่พบว่า การทุจริตเกิดขึ้นอย่างเท่ากันตลอดทั้งกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

นาย วรพงษ์ กล่าวว่า การเพิ่มมาตรการในการตรวจสอบและพิจารณาสรรหาผู้ขายหรือผู้จำหน่าย รวมทั้งการตรวจสอบประวัติบริษัท และที่มาของ Vendor ถือเป็นแนวทางที่ช่วยป้องกันปัญหาการทุจริตจัดซื้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือไปจากการจัดทำระบบประเมินผล หรือการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาทำการแบบประเมินตรวจสอบทุจริต

“การที่ภาครัฐเตรียมแก้ไขร่างกฎหมายระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างและผลักดันให้เป็นพระราชบัญญัติ ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการแก้ไขปัญหาการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง เพราะนี่เป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงมากสำหรับประเทศไทย หากสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ จะช่วยให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานรัฐเกิดประสิทธิภาพสูงสุด”

เมื่อมองปัญหาการรับสินบนและคอร์รัปชัน ผลสำรวจระบุว่า มีบริษัทไทยเกือบหนึ่งในสาม หรือ 28% ที่ถูกถามให้จ่ายสินบน (Bribe) ในระยะเวลา 24 เดือนที่ผ่านมา ถือเป็นอัตราที่สูงกว่าทั้งระดับภูมิภาคและระดับโลกที่ 18% ในขณะเดียวกัน มีผู้ถูกสำรวจอีก 24% กล่าวว่าสูญเสียโอกาสทางธุรกิจให้แก่คู่แข่งที่ตนเชื่อว่ามี การจ่ายสินบน

การตระหนักรู้ภัยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ของไทยยังต่ำ

การตระหนักรู้ภัยไซเบอร์ตามโดยเฉลี่ยของไทยที่ 39% ถืออยู่ในระดับต่ำกว่าเอเชียแปซิฟิกที่ 45% อย่างไรก็ดี อัตราดังกล่าวของไทยปรับตัวดีขึ้นจากการสำรวจครั้งก่อนที่ 27% ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของทั่วโลกอยู่ที่ 48%

การที่บริษัทต่างๆ หันมาใช้ระบบคลาวด์ในการจัดเก็บอีเมลและข้อมูลต่างๆ แทนการใช้เซิร์ฟเวอร์ภายในองค์กร โดยปราศจากการป้องกันที่รัดกุม ก็มีส่วนทำให้ความเสี่ยงจากการจารกรรมข้อมูลจากบุคคลภายนอก (External hacking) เพิ่มขึ้น ผลสำรวจระบุว่าไซเบอร์คราสร้างความเสี่ยงให้แก่ประเทศอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มการเงิน (Financial sector) โดยมีบริษัทอย่างน้อยหนึ่งรายที่ประเมินมูลค่าความเสียหาย (Estimated loss) มากกว่า 1 ล้านดอลลาร์ หรือราว 3.2 พันล้านบาทและอย่างน้อย 20% สูญเสียราว 5 หมื่นดอลลาร์หรือ 1.6 ล้านบาท

ในท้ายที่สุด ผลสำรวจพบว่า การทุจริตภายในองค์กรส่วนใหญ่ เกิดขึ้นจากการกระทำผิดของพนักงานระดับผู้จัดการหรือผู้บริหารระดับกลาง (Middle management) มากที่สุดที่ 56% โดยเป็นไปในทิศทางเดียวกับภูมิภาคที่ 52% และระดับโลกที่ 42%

“คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มักเป็นคนที่อยู่กับองค์กรอย่างน้อยมาเป็นเวลา 3 ถึง 5 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี-โท รู้ทางหนีทีไล่ และมีความรู้ ความเข้าใจในโครงสร้างและกระบวนการทำงาน รวมทั้งเข้าถึงแหล่งข้อมูลของบริษัทได้เป็นอย่างดี” นายวรพงษ์ กล่าว

เมื่อถามถึงปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดการทุจริต บริษัทไทย 76% เชื่อว่าขึ้นอยู่กับโอกาส (Opportunity) มากที่สุด ตามด้วยแรงจูงใจในการกระทำผิด (Incentive) ที่ 24% ในขณะที่การใช้เหตุผลสนับสนุนเพื่อความชอบธรรมในการกระทำผิดของตน (Rationalisation) ไม่มีผลต่อการกระทำผิดตามทฤษฎีสามเหลี่ยมทุจริต (Fraud Triangle)

